

s. Vinka Bešlić

Zauzeto živjeti sadašnjost i gledati s nadom u budućnost

Stručni članak

Okvirna tema ovogodišnjih Redovničkih dana u Splitu i Zagrebu kao i naslov ovoga izlaganja obuhvaćaju i u sažetoj formi izražavaju dva cilja najavljene Godine posvećenog života. Jedno dublje promišljanje ovih naznačenih ciljeva okupilo nas je i na ove Redovničke dane u Zagrebu. Iako prvi cilj: sa zahvalnošću se spomenuti nedavne prošlosti, počevši od drugog Vatikanskog sabora i pedesete obljetnice koncilskog dekreta *Perfecte caritatis* o obnovi posvećenog života, nije izričito naveden, on je svakako uključen u ova dva gore navedena cilja, štoviše predstavlja njihov bitni oslonac. Naime, izraz *zauzeto živjeti sadašnjost* obuhvaća i zahvalnost za prošlost, u kojoj se prihvaćajući darovanost u Kristu nastojalo živjeti sa žarom i zanosom te svjedočiti da smo jedni drugima i čitavoj Crkvi darovani. Ovaj pogled unatrag sa željom zauzetijeg življenja sadašnjosti otvara prostor našem preispitivanju, vjernosti Kristu, zahvalnosti na daru kao i sudjelovanju u izgradnji Kristova Tijela-Crkve. To je prostor i mnogih drugih pitanja i propitivanja na osobnoj razini ali i onih od zajedničkog interesa, pronalaženju novih putova navješćivanja Evaželja i vjernosti vlastitoj karizmi kao i priznavanje da smo mogli i bolje i više učiniti u služenju braći ljudima. Pored već spomenutih ciljeva kao i ostalih mogućih pitanja za osobe posvećenog života je svakako bitno otkrivanje uvijek iste i uvijek nove ljepote nasljeđivanja i intenzivnog življenja s Kristom te njeno svjedočenje u današnjem svijetu kao doprinos izgradnji drugačijega svijeta. Jer euharistijska slavlja njeguju ovu ljepotu života s Kristom i u Kristu, ona istovremeno potiču našu zauzetost za življenje sadašnjosti te ju čuvaju od rutine koju svakodnevnica sa sobom nosi i koja otežava korake zauzetog življenja i djelotvornijeg svjedočenja ove ljepote.

Koncilski dekret o prilagođenoj obnovi redovničkog života *Perfecte caritatis* govoreći o primatu duhovnog života naglašava potrebu njegovanja duha molitve, koju treba crpiti iz pravih izvora kršćanske duhovnosti i podupirati razmatranjem Božje riječi, a euharistiju naziva najbogatijim izvorom duhovnoga života posvećenih osoba.¹ Iz ovoga dekreta se također može iščitati da oblikovanje života posve-

1 Usp. Dekret o prilagođenoj obnovi redovničkog života *Perfecte caritatis*, u: Drugi Vatikanski koncil. Dokumenti. Kršćanska sadašnjost (Zagreb 1983), 6.

ćenih osoba ima svoj uzor u životu prve kršćanske zajednice, čija su nam obilježja dobro poznata: molitva, slušanje Božje riječi, lomljenje kruha i zajedništvo. Ove odrednice upućuju i na bitne sastavnice euharistijskoga slavlja, koje ima središnje mjesto u životu posvećenih osoba.

Euharistijska slavlja su obilježena spomenom i zahvalom, ali i činom, djelovanjem i poslanjem. Euharistija otvara prostor i kršćanskoj nadi ujediniujući spomen i čin Kristova djela spasenja danas i ovdje. Ta nada pomaže prigriliti budućnost unatoč tome što kriza kroz koju prolazi društvo i sama Crkva dotiče i posvećeni život. U svakom euharistijskom slavlju Krist je onaj koji našu nadu oblači u novo ruho. Polazeći od premisa, da je posvećeni život duboko ukorijenjen u primjerima i napatcima Krista Gospodina dar Boga Oca svojoj Crkvi posredstvom Duha² te da Crkva živi od euharistije, a euharistija izgrađuje Crkvu iz ovog proizlazi da zauzeto živjeti sadašnjost za osobe posvećenog života ima svoje bitno uporište u euharistijskome slavlju. Ovaj suodnos euharistije i posvećenog života te euharistije i Crkve proizlazi iz Kristova pashalnog misterija. Iz njega je rođena Crkva, koja slaveći euharistiju obnavlja to otajstvo i u svakodnevici ga živi. Tamo gdje se misterij Krista slavi i živi Kristove riječi „Ovo je moje tijelo koje se za vas predaje“ i „Ovo je moja krv koja se za vas prolijeva“ pronalaze svoje istinsko utjelovljenje i odgovor na darovanu nam Božju ljubav u Kristu. One su u euharistijskom slavlju puno više od spomena, jer su uvijek novi čin njegove ljubavi i njegova spasenjskoga djelovanja. Još više one potiču tako potrebni odaziv čovjeka na sudjelovanje u novim djelima ljubavi prema braći ljudima. Ovakva dinamika življenja Kristova otajstva stvara prostor prepoznavanja poziva i čovjekova odgovora, nasljedovati Krista danas i ovdje.

I. U daru euharistije Krist nam je ostavio trajno posadašnjenje čitavoga vazmenog otajstva.³ Upravo zbog vazmene dimenzije euharistijskog slavlja nju „se slavi i časti kao izvor i vrhunac života i apostolskog djelovanja.“⁴ Euharistija je žrtveni spomen-čin „u kojem se ovjekovječuje žrtva križa, i sveta gozba pričesti Tijelom i Krvlju Kristovom.“⁵ U toj žrtvi križa Krist je onaj koji nam se darovao,

² Usp. Ivan Pavao II., Apostolska pobudnica o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu *Vita consecrata*, hrvatski tekst u izdanju Kršćanske sadašnjosti (Zagreb 1996), 1.

³ Usp. Ivan Pavao II., Enciklika o euharistiji i njenu odnosu prema Crkvi *Ecclesia de eucharistia*, hrvatski tekst u izdanju Verbuma (Split 2003), 5.

⁴ Benedikt XVI., Postsinodalna apostolska pobudnica o euharistiji, izvoru i vrhuncu života i poslanja Crkve *Sacramentum caritatis*. Dokumenti 146. Hrvatski tekst u izdanju Kršćanske sadašnjosti (Zagreb 2007), 15.

⁵ Hrvatska biskupska konferencija, *Katekizam katilčke Crkve* (hrvatski tekst), Glas Koncila (Zagreb 1994), 1382.

jer nas ljubi.⁶ Najuzvišeniji izraz Kristove ljubavi prepoznajemo upravo u njegovu predanju Ocu i poslušnosti sve do smrti, smrti na križu (usp. Fil 2,6-8). Ljubav je pokretački motiv Kristova predanja Ocu kao i njegove žrtve na križu. To je ona ljubav, koja ne ostaje zatvorena nego izlazi iz same sebe za život svijeta. Kristov križ najsnažnije govori o ljubavi Božjoj prema čovjeku. Upravo na ovome paradoksu, tj. oslanjajući se na Krista i na snagu njegova križa koji je ludost i sablazan za svijet (1 Kor 1, 23-24) posvećene osobe temelje svoju egzistenciju. Ovo uključuje i milost najuže blizine, poistovjećivanje s Kristom, preuzimajući njegove osjećaje i njegov oblik života.⁷ Posvećena osoba „toliko neposrednije i dublje doživljava iskustvo Boga-Ljubavi koliko se više stavi pod Kristov Križ.“⁸ Ovdje ona crpi snagu te svojim životom ispovijeda da živi od te ljubavi Oca, Sina i Duha Svetoga. Ova ljubav jest u biti ljubav prihvaćanja, predanja i darivanja za druge. To je i logika euharistije. Posvećeni život ima ovu euharistijsku strukturu. On je u biti „potpuni prinos samoga sebe tijesno združen s euharistijskom žrtvom.“⁹

- a) Sudjelovanje u euharistijskom slavlju uključuje spremnost primanja Božje riječi i življenja po njoj, prikazanja samih sebe Gospodinu i darivanja za druge u poslanju vlastite karizme. U svakom euharistijskom slavlju Krist iznova svojim učenicima, tumači Pisma, grije srca, prosvjetljuje razum, otvara oči, daje se prepoznati, kušati (usp. Lk 24, 13-35). Slušanjem njegove riječi sazrijeva vjerski pogled te se učimo „promatrati stvarnost i događaje Božjim očima.“¹⁰ Kod ovog je dobro imati na umu, da zajedničko slušanje Božje riječi ima prednost pred pojedinačnim čitanjem upravo zbog Njegove riječi koju nam je ostavio: „Tamo gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima.“ Euharistijsko slavlje je privilegirano mjesto ovoga zajedništva, navještaja riječi, spremnosti slušanja i življenja po njoj.
- b) Posvećeni život se hrani u trenucima intenzivnog zajedništva i dubokog prijateljskog odnosa s Kristom kroz molitvu, razmatranje Božje riječi i slavlje euharistije. On ima svoj smisao i ispunjenje upravo u ukorijenjenosti u Krista. U svom opredjeljenju na nasljedovanje Krista u djevičanstvu, poslušnosti i siromaštvu posvećene osobe slaveći euharistiju uvijek iznova obnavljaju svoj prinos Gospodinu. Ono što smo primili od Gospodina u slavlju euharistije prinosimo na oltar, da bi moglo postati darom za druge kroz našu spre-

⁶ Usp. *Sacramentum caritatis*, 14.

⁷ Usp. *Vita consecrata*, 18. 40.

⁸ *Vita consecrata*, 24.

⁹ Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Ponovno krenuti od Krista*. Obnovljena zauzetost posvećenog života u trećem tisućljeću, Instrukcija (Rim – Zagreb 2002), 26.

¹⁰ *Ponovno krenuti od Krista*, 24.

mnost služenja i darivanja. Slaviti euharistiju znači biti u trajnoj dinamici i napetosti između primanja i predanja kao i u zauzetosti u svakodnevicu. U gesti Krista, euharistija objedinjuje Božju i čovječju gestu. U njoj se ova druga sjedinjuje s Kristovom žrtvom na križu u prinos Gospodinu. Božansko postaje u slavlju euharistije vidljivo upravo po Kristu, koji se daje prepoznati u Riječi, u lomljenju kruha i dijeljenju istoga za hranu potrebnu, za život neprolazni. To božansko se u slavlju euharistije otkriva na vjerom shvatljiv način. Nevidljivo obećanje i vidljiva prisutnost ovdje su sasvim blizu, tj. ono „već da“ „ali još ne“.

- c) Slavlje euharistije je i sudjelovanje na gozbi Jaganjčevoj. Krist, koji je uzevši ljudsko tijelo postao čovjekom, dariva nam u euharistiji svoje Tijelo, kako bi njegovo Tijelo – Crkva – moglo živjeti.¹¹ Smisao euharistijskoga blagovanja sastoji se u tome da mi iz toga blagovanja izlazimo otajstveno izmjenjeni.¹² Po blagovanju onoga koji je samoga sebe predao za nas, iz dana u dan se preobražavamo na Kristovu sliku, usvajamo njegovu misao i nasljedujemo njegov život (usp. 1 Kor 2,16). Ovdje se radi ne samo o sličnosti nego o upravljenosti našega življenja po modelu Krista: „Onaj koji mene blaguje, živjet će po meni (Iv 6,57). Blagovanjem Tijela Kristova postajemo njegovo Tijelo u današnjem svijetu; i to onim tijelom koje se sada daruje za druge. Ako je ova dimenzija euharistije prisutna u našem životu, možemo onda zajedno s Pavlom reći: „Živim, ali ne više ja nego u meni živi Krist“ (Gal 2,20).

Slavlje euharistije pridonosi ne samo osobnom unutarnjem rastu u Kristu nego i rastu zajedništva po samoj činjenici da se svi hranimo jednim Tijelom Kristovim. Tako za euharistiju možemo reći, da posjeduje sredstva za oblikovanje novoga čovjeka, za rast zajedništva i za poslanje u svakodnevicu. Ona hrani našu vjeru, oblikuje našu svagdašnjicu, ali i pomaže u stvaranju novoga lica Crkve po ljubavi koju nam je Krist darovao perući noge svojim učenicima te nam ostavio primjer da i mi tako činimo. Prihvatanje riječi Božje i predanje kao i uvijek novo darivanje za druge daju novi miris življenju i svjedočenju Krista. To je u biti Kristov miris.

Na ovaj način „posvećeni život postaje jednim od stvarnih tragova što ih Trojstvo ostavlja u povijesti, kako bi ljudi mogli zamijetiti draž i nostalgiju božanske ljepote.“¹³ Oni koji otkriju tu ljepotu kao i ljepotu koju svako euharistijsko slavlje u sebi sadrži ali i onu koja proizlazi iz prihvatanja križa i nasljedovanja neizmjernosti mjere Kristove ljubavi mogu „učiniti vidljivim čudesne stvari koje

¹¹ Usp. *Sacramentum caritatis*, 14.

¹² Usp. *Sacramentum caritatis*, 70.

¹³ *Vita consecrata*, 20.

Bog izvodi u krhkoj ljudskoj naravi.¹⁴ O tim čudesnim stvarima posvećene osobe svjedoče „izražajnim jezikom preobražene egzistencije, sposobne da iznenadi svijet. Na čuđenje ljudi one odgovaraju objavom čudesnih stvari koje Bog dovršava u onima koje ljubi.“¹⁵

II. Euharistija oblikuje iznutra obnovljeni prinos vlastitoga života ali i život u zajednici kao i apostolsko poslanje.¹⁶ Tako se stvara obnovljeni mentalitet, koji je sastavni dio euharistijskoga oblika kršćanskoga života. On poznaje prvenstveno put darivanja, tj. biti razlomljen kao kruh. Zajednica posvećenih osoba koja živi uskršno otajstvo svakodnevno obnavljano u euharistiji, postaje svjedok zajedništva i proročki znak jednoga novoga svijeta.¹⁷ Čitava Crkva je pozvana na svjedočenje kroz djelotvornu ljubav,¹⁸ dok se osobiti doprinos osoba posvećenog života „nalazi u svjedočanstvu života potpuno darovanoga Bogu i braći po uzoru na Spasitelja koji je iz ljubavi prema čovjeku postao slugom.“¹⁹ Vjerodostojnost svjedočenja se ne bazira samo na nastojanju oko savršenosti nego puno više na predanosti Kristu, koji svojom milošću obnavlja, oblikuje i preporuča na novi život.

Euharistija bitno utječe na oblikovanje i rast zajedništva. Nosivi temelj zajedništva u euharistijskom slavlju prepoznajemo u uvodnom pozdravu svećenika: „Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga.“ Na ovim temeljima se bazira redovničko, obiteljsko, župno ili drugo zajedništvo, dok je ljubav poveznica međusobnih odnosa. Sudjelovanje na trinitarnom zajedništvu može izmjeniti ljudske odnose, jer ljubav ona koja potiče i nadahnjuje sve naše djelovanje kako bismo mogli ljubiti jedni druge kao što je on nas ljubio. Ako ljubav koju je Gospodin izlio u srca naša pokreće pojedince i sama zajednica može i treba biti pozornija na vrijednost otvorenosti drugome te na bogatstvo odnosa s drugim koji je različit.²⁰ U zajedničkom životu ta ista ljubav potiče na spremnost čuti brata u vjeri, prihvatiti ga onakvim kakav on jest, ona podržava raspoloživost za služenje, osposobljava za velikodušno opraštanje, raduje se istini i svakome dobru. Štoviše ona je onaj unutarnji pokretač za opredjeljenje

¹⁴ Ebd.

¹⁵ Ebd.

¹⁶ Usp. *Ponovno krenuti od Krista*, 26.

¹⁷ Usp. Ivan Pavao II., *Apostolsko pismo na završetku Velikoga jubileja godine Novo millennio ineunte*, 2000, Dokumenti 127, Kršćanska sadašnjost (Zagreb 2001), 25-27.

¹⁸ Usp. *Novo millennio ineunte*, 50. Papa Pavao VI govorio je također da Crkva treba biti svjedočka. Usp. Pavao VI, *Apostolski nagovor o evangelizaciji u suvremenom svijetu Evangelii nuntiandi*. Dokumenti 50 (Zagreb 1975), 21.

¹⁹ *Vita consecrata*, 76.

²⁰ Usp. Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života *Služenje autoriteta i posluh*, hrvatski tekst (Zagreb 2008), 19.

„staviti sve u zajednicu: materijalna dobra i duhovna iskustva, talente i nadahnuća kao i apostolske ideale i karitativno služenje.“²¹ Kao proročki znak osobe posvećenog života potiču svojim životom i druge na „puni odgovor ljubavi“²² u različitim oblicima služenja.

Sa svom raznolikošću njenih članova poznato nam je da je život u zajedništvu zahtjevan. Zajedništvo treba njegovati i izgrađivati. Kod ugrađivanja različitih kamenčića u mozaik zajedništva bitno je pripaziti da se identitet pojedine osobe ne izgubi nego ga treba zgodno uklopiti u život zajednice. Imajući ovo u vidu jedan od temeljnih zadataka posvećenog života treba biti izgrađivanje zajednice iznutra.²³ Zajedništvo se ne hrani samo zajedničkim službenim i neslužbenim točkama ili slušanjem predavanja o zajedništvu. Osobito „bez duhovnoga hoda malo bi služila izvanjska sredstva zajedništva.“²⁴ U životu zajednice treba biti opipljivo da je bratsko zajedništvo „teološki prostor u kojemu se može iskusiti mistična nazočnost uskrslog Gospodina.“²⁵ Ne umanjujući druge oblike duhovnosti i pobožnosti euharistija je za zajedništvo od velike važnosti. Ona pomaže kako osobnoj izgradnji isto tako izgradnji zajednice ali i cijele Crkve, koja iz nje crpi snagu i poslanje. Euharistija podržava zajedništvo i izvor je duhovnosti pojednica i zajednice. Ona rađa onu duhovnost koja je okrenuta bratu čovjeku, koja je crkvena i koja uspostavlja dijalog ljubavi koji treba današnji svijet.²⁶ Od posvećenih osoba se očekuje, da budu iskusne u zajedništvu i prakticiraju duhovnost zajedništva, koja uvelike doprinosi da čitava Crkva raste u dubinu i širinu.²⁷ Zato je duhovnost zajedništva bitna i za poslanje zajednice u svijetu, čije svjedočenje nemože biti toliko uvjerljivo ako život u zajednici nije prožet pravim vrijednostima.²⁸

III. Živeći u jednom konkretnom društvu zajednice i osobe posvećenog života pored izgradnje njihovih zajednica iznutra trebaju biti orjentirane potrebama društva, čovjeka u njemu i svijeta uopće. Nerijetko smo svjedoci koliko nas ljudi u

²¹ *Vita consecrata*, 42.

²² *Vita consecrata*, 34.

²³ Usp. *Služenje autoriteta i posluh*, 16.

²⁴ *Novo millennio inneunte*, 43.

²⁵ *Vita consecrata*, 34.

²⁶ Usp. *Vita consecrata*, 51. 95

²⁷ Usp. *Vita consecrata*, 46.

²⁸ Ili kako je to papa Ivan Pavao II naglašavao da plodnost redovničkog života ovisi o kvaliteti bratskog života u zajednici. Ivan Pavao II., *Govor na plenarnoj skupštini Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*, 20. studenoga 1992, u: AAS 85 (1993), 905. Ujedno je i svaka težnja i nastojanje oko poboljšanja bratskog života u zajednici apostolat. Usp. Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog život, *Bratski život u zajednici* (Rim – Zagreb 1994), 54.

svijetu trebaju, jer žedaju za utjehom drugačijom nego ju svijet može dati. Više od osmjeha, lijepje riječi ili spremnosti na velikodušno služenje oni očekuju od osoba posvećenog života drugačiji govor, onaj koji zbori o duhovnoj dimenziji čovjeka, o ljepoti križa nasuprot konzumizmu i drugim oblicima užitka, o životu u siromaštvu ali i o zadovoljstvu i ispunjenosti ljudskoga srca, o skromnosti, poniznosti i malenosti nasuprot oholosti i krutosti koju svakodnevno susrećemo u različitim izdanjima.

Posvećeni život izražava najdublju narav kršćanskog zvanja (usp. AG 18) i težnju cijele Crkve Zaručnice prema sjedinjenju s jedinim Zaručnikom (usp. LG 44). Euharistijsko slavlje jest predokus toga sjedinjenja i dara spasenja u našem vremenu s okusom bezvremenosti. U ovome *danas* euharistijskoga slavlja kušamo već onaj život koji će zasjati u punini. Zauzetost oko preoblikovanja života, tj. da on postane euharistijski kao i obveza preobrazbe svijeta prema Evandjelju ističu eshatološku napetost euharistijskoga slavlja i nasljedovanja Krista. Pogled upravljen prema novome nebu i novoj zemlji, „ne oslabljuje, već radije potiče naš osjećaj odgovornosti prema sadašnjoj zemlji.“²⁹ Zato budnost u iščekivanju ponovnog dolaska u slavi onoga kome vjerujemo znači prije svega zauzeto živjeti u sadašnjosti. Živeći evanđeoske savjete te uprisutnjujući duh Blaženstava ovakvo iščekivanje budućnosti u svijetu postaje privlačnom snagom koja privodi ljude vjeri u Krista. Zahvaljujući ovakvom svjedočanstvu posvećeni život postaje objektivnim znakom eshatološke stvarnosti te ulijeva tako potrebnu nadu. Ta nada je utemeljena na Božjem obećanju sadržanom u objavljenoj Riječi: da unatoč svim poteškoćama i otežavajućim okolnostima povijest ljudi kroči prema novome nebu i novoj zemlji. (usp. Otkr 21, 1-4).

IV. Pred posvećenim osobama stoje brojni izazovi današnjeg društveno-kulturalnog konteksta, u kojem trebaju uvijek iznova pronalaziti nove putove ostvarivanja karizmi i življenja Evandjelja. Različiti oblici krize u svijetu jednostavno nailaze na plodno tlo i kod osoba posvećenog života. Sekularizam, individualizam, gubitak osjećaja za prave vrijednosti lagano ali sigurno osvajaju sve više osoba posvećenog života. Možda nerijetko i nismo svjesni te stvarnosti. Ipak ona ne smije biti prostor zdvajanja, ali je potrebno znati ju prihvatiti kao milosno vrijeme propitivanja i traženja puteva izlaska iz kriznih stanja ne zaboravljajući na potrebe ljudi koji žive blizu nas.

Ritam vremena u kojem živimo zahtjeva od posvećenih osoba potrebni hod u korak s vremenom i svijetom u kojem živimo. Ovo ne znači bezglavo trčanje i praćenje svih informacija, tehničkih dostignuća i ponuda koje nudi suvremeni

²⁹ *Ecclesia de eucharistia*, 20.

svijet. Od posvećenih se osoba očekuje drugačiji pogled na ove stvarnosti. To je Božji pogled, onaj koji je uvijek za čovjekovo dobro. Na ovom području posvećene osobe trebaju dati svoj doprinos. To pretpostavlja i potrebu većeg stupnja obrazovanja, ali istovremeno i rasta u duhovnosti, zajedništvu, crkvenosti, osjećaju suodgovornosti za druge, za zajednicu i za svijet.

Poziv i poslanje posvećenih osoba u datom društveno-kulturalnom kontekstu i povijesnom hodu prvenstveno je biti proročkim znakom vremenu i nositi nadu. Kršćanska nada ide zajedno s vjerom i ljubavlju. Naša nada je prije svega povjerenje u Boga, iskustvo da je on središte i uporište života. Što se više prepuštamo da nas prožima pashalno iskustvo suobličujući se Kristu raspetome koji vrši volju Očevu utoliko naša nada dobiva preobraženo i novo obličje, slično onome licu Krista Uskrsnulog. Ona postaje vidljivim znakom ljudskoga odgovora na neizmjernu Božju ljubav i darivanje u Kristu. Samo čovječanstvo obnovljeno ljubavlju utiskuje putove kršćanskoj nadi.³⁰ To je i ona nada, koja je oslonjena na vjeru da Bog „snagom djelatnom može učiniti mnogo izobilnije negoli mi moliti ili zamisliti (Ef 3,20). Ona pokreće na djelovanje, izgrađuje zajedništvo, budi i oživljava te životu dariva potrebnu dinamiku. Kako već rekosmo danas je i kršćanska nada izložena brojnim izazovima koji proizlaze iz društva, u kojem sekularizam i relativizam dovode u pitanje i samo postojanje Boga, smisao čovjekova života i smrti, značenje i ulogu Crkve ali i naš redovnički identitet. Koliko uspijemo očuvati svoj identitet i biti proročkim znakom u vrtlogu različitih previranja u svijetu i društvu, utoliko je i naše svjedočenje vjerodostojnije te pružamo bolju alternativu današnjem svijetu. To svjedočanstvo treba biti ponajprije i ponajviše prožeto predanjem i ljubavlju; kao takvo ono je govor preobraženog života koji je obasjan svjetlošću uskrsnog jutra.

³⁰ Usp. *Vita consecrata*, 26.